

Uchwała Nr 234
Komitetu Monitorującego
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
z 2 marca 2023 roku

w sprawie kryteriów wyboru operacji zaplanowanych dla działania M04 „Inwestycje w środki trwałe”, w poddziałaniu 4.3 „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” w typie operacji „Zarządzanie zasobami wodnymi” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Zgodnie z art. 49 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pozytywnie opiniuje kryteria wyboru operacji w działaniu M04 „Inwestycje w środki trwałe”, w poddziałaniu 4.3 „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” w typie operacji „Zarządzanie zasobami wodnymi” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020 (PROW 2014-2020), zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

1) Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 przyjmuje do wiadomości, że kryteria, o których mowa w § 1, stanowią części projektów aktów prawnych i będą poddane rządowemu procesowi legislacyjnemu.

2) Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do dokonywania wszelkich niezbędnych zmian kryteriów wyboru operacji dla instrumentu wsparcia PROW 2014-2020, o którym mowa w § 1, wynikających z przebiegu rządowego procesu legislacyjnego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Program Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Ryszard Bartosik

Załącznik do uchwały Nr 234 Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z dnia 2 marca 2023 r.

- I. O kolejności przysługiwania pomocy na operację w działaniu M04 „Inwestycje w środki trwałe”, w poddziałaniu 4.3 „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” w typie operacji „Zarządzanie zasobami wodnymi” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w zakresie budowy, przebudowy lub remontu urządzeń wodnych lub budowli hydrotechnicznych na ciekach wodnych naturalnych lub sztucznych, decyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie następujących kryteriów wyboru:

1) Kryterium 1: powierzchnia oddziaływania operacji na grunty rolne wynosi:

- a) powyżej 250 ha - 4 punkty,
- b) powyżej 100 ha i nie więcej niż 250 ha - 3 punkty,
- c) co najmniej 50 ha i nie więcej niż 100 ha - 1 punkt;

2) Kryterium 2: Ocena organu opiniodawczo-doradczego - punkty przyznaje się zgodnie z oceną organu w zakresie od 0 do 13.

W pierwszej kolejności pomoc przysługuje na operacje, które uzyskały największą liczbę punktów. W przypadku operacji o takiej samej liczbie punktów, o kolejności przyznania pomocy decyduje większa liczba punktów uzyskanych za kryterium określone w punkcie 2. W przypadku gdy nie jest możliwe ustalenie kolejności zgodnie z kryterium określonym w punkcie 2, o kolejności przyznania pomocy decyduje data i godzina złożenia wniosku.

Do wsparcia kwalifikują się operacje, które uzyskały co najmniej 8 punktów.

- II. O kolejności przysługiwania pomocy na operację w działaniu M04 „Inwestycje w środki trwałe”, w poddziałaniu 4.3 „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” w typie operacji „Zarządzanie zasobami wodnymi” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 w zakresie budowy lub przebudowy otwartych zbiorników do retencjonowania wód opadowych i roztopowych decyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie następujących kryteriów wyboru:

1) Kryterium 1: Podstawowy dochód podatkowy gminy, w której jest planowana realizacja operacji, w przeliczeniu na 1 mieszkańca, obliczany zgodnie z przepisami o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, kształtuje się w roku, w którym nastąpiło ogłoszenie o naborze, na poziomie:

- a) nie więcej niż 50% średniej wojewódzkiej – 4 punkty,
- b) powyżej 50% średniej wojewódzkiej i nie więcej niż 75% średniej wojewódzkiej – 2 punkty,
- c) powyżej 75% średniej wojewódzkiej i nie więcej niż 100% średniej wojewódzkiej – 1 punkt;

2) Kryterium 2: Jeżeli operacja ma być realizowana w gminie, na obszarze której od 2007 r. do 2021 r. w każdym roku wystąpiła susza dla upraw ziemniaków, chmielu, warzyw gruntowych, krzewów owocowych, drzew owocowych, truskawek lub roślin strączkowych, przyznaje się 15

punktów, a w przypadku gdy susza dla tych upraw wystąpiła nie w każdym roku w tym okresie – punkty przyznaje się proporcjonalnie do liczby lat, w których w tym okresie na obszarze tej gminy wystąpiła taka susza;

- 3) Kryterium 3: Jeżeli operacja jest planowana na obszarze gminy, w której znajduje się co najmniej jedna z form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185 i 2375), albo otulina tych form:
 - a) park narodowy, park krajobrazowy lub rezerwat przyrody – przyznaje się 3 punkty, albo
 - b) otulina parku narodowego, otulina parku krajobrazowego, otulina rezerwatu przyrody, obszar chronionego krajobrazu, obszar Natura 2000 – przyznaje się 2 punkty;
- 4) Kryterium 4: Jeżeli operacja jest planowana na obszarze gminy, na którym jednolita część wód powierzchniowych jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych wskazanych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, o których mowa w art. 315 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. z 2022 r. poz. 2625, 2687 i z 2023 r. poz. 295) – przyznaje się 2 punkty.

W pierwszej kolejności pomoc przysługuje na operacje, które uzyskały największą liczbę punktów. W przypadku operacji o takiej samej liczbie punktów, o kolejności przyznania pomocy decyduje większa liczba punktów uzyskanych za kryterium określone w punkcie 2. W przypadku gdy nie jest możliwe ustalenie kolejności zgodnie z kryterium określonym w punkcie 2, o kolejności przyznania pomocy decyduje kryterium określone w punkcie 1. W przypadku gdy nie jest możliwe ustalenie kolejności zgodnie z kryterium określonym w punkcie 1, o kolejności przyznania pomocy decyduje data i godzina złożenia wniosku.

Do wsparcia kwalifikują się operacje, które uzyskały co najmniej 5 punktów.

Uzasadnienie:

Woda jest zasobem niezbędnym do prowadzenia produkcji rolnej, a rolnictwo, które gospodaruje na 60% powierzchni obszarów zlewni w Polsce, jest głównym użytkownikiem zasobów wodnych kraju. Widoczne w ostatnich latach zmiany klimatyczne wpływają bezpośrednio na zasoby wody. Zwiększają ryzyko jej deficytów i pogarszają bezpieczeństwo wodne, a także zwiększają ryzyko suszy i powodzi. Dlatego kluczowe znaczenie ma dbałość o zatrzymywanie, retencjonowanie i spowalnianie odpływu wody z terenu zlewni. Działania w zakresie budowy, przebudowy lub remontu urządzeń wodnych lub budowli hydrotechnicznych na ciekach wodnych naturalnych lub sztucznych oraz w zakresie budowy lub przebudowy otwartych zbiorników do retencjonowania wód opadowych i roztopowych poprawią bilans wodny w zlewniach rolniczych.

Ustalając kryteria wyboru operacji w ramach działania M04 „Inwestycje w środki trwałe”, w poddziałaniu 4.3 „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” w typie operacji „Zarządzanie zasobami wodnymi” kierowano się wymogami określonymi w art. 49 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013. Zgodnie z tym przepisem celem kryteriów wyboru jest zapewnienie równego traktowania wnioskodawców, lepszego wykorzystania zasobów finansowych i ukierunkowanie środków finansowych zgodnie z priorytetami unijnymi w zakresie rozwoju obszarów wiejskich.

Dodatkowo zgodnie z zapisami PROW 2014-2020 w typie operacji „Zarządzanie zasobami wodnymi” przewidziano preferowanie w przyznawaniu pomocy na operacje zwiększające możliwości retencyjne lub przeciwdziałające powodzi i suszy w zlewniach rolniczych.

Ad. 1

Mając na uwadze zapisy PROW 2014-2020 dla operacji „Zarządzanie zasobami wodnymi” w zakresie budowy, przebudowy lub remontu urządzeń wodnych lub budowli hydrotechnicznych na ciekach wodnych naturalnych lub sztucznych, zaproponowano kryteria wyboru dotyczące:

1. Powierzchni oddziaływania operacji na grunty rolne. Liczba punktów będzie przyznawana w zależności od wielkości oddziaływania operacji na grunty rolne. Im większy obszar oddziaływania tym większa liczba punktów.
2. Pozytywnej oceny organu opiniotawczo-doradczego. Powołany przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w drodze zarządzenia Zespół Ekspertów dokonuje oceny zgłoszonych w ramach poddziałania 4.3 „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” w typie operacji „Zarządzanie zasobami wodnymi” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Tylko inwestycje, w których zostało wskazane m.in., że zwiększają możliwości retencyjne lub przeciwdziałają powodzi, czy też suszy w zlewniach rolniczych będą mogły uzyskać pozytywną ocenę i zostać zrealizowane. Ekspert w ramach oceny będą przydzielali dla każdej inwestycji odpowiednią ilość punktów.

Biorąc pod uwagę powyższe kryteria wyboru operacji, proponuje się, aby do finansowania były przyjmowane operacje, które uzyskają co najmniej 8 punktów.

Ad. 2

Mając na uwadze zapisy PROW 2014-2020 dla operacji „Zarządzanie zasobami wodnymi” w zakresie budowy lub przebudowy otwartych zbiorników do retencjonowania wód opadowych i roztopowych, proponuje się kryteria wyboru dotyczące:

1. Podstawowego dochodu podatkowego gminy. Priorytetowo będą traktowane operacje realizowane w gminach uboższych. Punkty będą przyznawane gminom, w których dochód podatkowy w przeliczeniu na 1 mieszkańca kształtuje się na poziomie niższym niż średnia krajowa. Przedmiotowe kryterium jest mierzalne i transparentne, ponieważ dochód podatkowy gminy w przeliczeniu na mieszkańca w stosunku do średniej krajowej publikowany jest przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych.
2. Miejsca realizacji operacji, tj. preferowanie operacji na terenie gminy uznanej za zagrożoną wystąpieniem suszy ze względu na np. częstotliwość występowania suszy.
Wykaz gmin, na obszarze których wystąpiła susza, będzie podany do publicznej wiadomości, na stronie internetowej MRiRW, urzędów marszałkowskich i wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej.
3. Preferencji obszarów, na terenie których występują formy ochrony przyrody, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, albo otulina tych form. Woda jest ważnym czynnikiem w ochronie przyrody. Magazynowanie wód opadowych i roztopowych na obszarach gmin, w których występują różne formy ochrony przyrody pozwoli na jej zatrzymanie i zwiększenie retencji glebowej w okolicy zbiornika, co będzie miało również pozytywny wpływ na chronione obszary.
4. Preferencji w odniesieniu do operacji realizowanych na obszarze, na którym jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych

wskazanych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (PGW), o których mowa w art. 315 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne. Przeprowadzana w ramach PGW ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP wiąże się z identyfikacją presji przeprowadzaną na podstawie analizy m.in. występujących przekroczeń wskaźników, sposobów korzystania z wód zlewni i jej zagospodarowania oraz przewidywanych efektów realizacji działań podstawowych. Na podstawie ww. kryterium punkty przyznawane będą operacjom realizowanym na obszarach, na których istnieje realna potrzeba poprawy kwestii wodnych.

Biorąc pod uwagę powyższe kryteria wyboru operacji, proponuje się, aby do finansowania były przyjmowane operacje, które uzyskają co najmniej 5 punktów.